

**Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка**

СИЛАБУС

**з дисципліни «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»
соціально-гуманітарного спрямування,
ступінь вищої освіти - «бакалавр»**

Обсяг навчальної дисципліни: Всього 90 год., у тому числі:
лекції – 14 год.,
практичні (семінарські) заняття – 16 год.,
самостійна робота – 60 год.
Кредити – 3.

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14 годин лекції, 15 годин – практичні заняття, 60 години – самостійна робота, залік.

Викладач курсу – **Бабан Тетяна Олександрівна**, к.е.н., доцент кафедри економіки та маркетингу (<http://new.khntusg.com.ua/staff/baban-tetjana-oleksandrivna>).

ОПИС КУРСУ

Прериквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Основи економіки», «Економіка підприємства», «Мікро- та макроекономіка», «Фінанси».

Постреквізити. Знання, навички, одержані в результаті вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини та світове господарство» є необхідними в умовах інтеграції України та окремих бізнес-суб'єктів у світове бізнес-середовище.

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Міжнародні економічні відносини та світове господарство – це дисципліна, що вивчає міжнародні аспекти діяльності підприємства, механізми, що регулюють цю діяльність, способи виходу підприємства на міжнародні ринки, алгоритми ведення зовнішньоекономічних операцій та розрахунків за цими операціями.

Навчальна дисципліна «Міжнародні економічні відносини та світове господарство» сприяє формуванню розуміння сутності та стану системи міжнародних економічних відносин, чинників, що визначають сучасні тенденції їх розвитку; здатності творчо аналізувати стан міжнародних інтеграційних процесів та вплив міжнародних організацій на розвиток міжнародних економічних відносин. Знання, отримані в процесі вивчення дисципліни, особливо актуальні в умовах України, виходячи з цілей її інтеграції у сучасну систему світогосподарських зв'язків.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- сутність МЕВ, їх значення і еволюцію, чинники і рівні розвитку, особливості дії законів і принципів;
- понятійний апарат, що застосовується в світовій господарській практиці;
- форми МЕВ, особливості розвитку інтеграційних процесів та діяльності міжнародних економічних організацій;

вміти:

- творчо аналізувати стан системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми й тенденції їх розвитку;
- використовувати одержані знання в умовах України, виходячи з цілей її інтеграції у сучасну систему світогосподарських зв'язків.

Мета навчальної дисципліни МЕВ та світове господарство – формування у майбутніх фахівців системи спеціальних знань з проблем та перспектив розвитку та сучасного стану міжнародних економічних відносин (МЕВ) та місця України в системі світового господарства для фундаментальної та спеціальної освіти та для практичної діяльності за фахом.

Предметом навчальної дисципліни МЕВ та світове господарство є система зв'язків національних економік на основі міжнародного поділу праці.

Завдання навчальної дисципліни МЕВ та світове господарство:

- формування цілісного уявлення про процеси, які характеризують міжнародний рівень взаємодії національних економік в межах світового господарства;
- формування у студентів умінь і навичок щодо оцінки еволюційного характеру розвитку системи МЕВ; культури сучасного економічного мислення; навичок щодо використання набутих знань для аналізу світогосподарських процесів за допомогою показників обсягів, динаміки, ефективності МЕВ на різних рівнях;
- засвоєння студентами методичних підходів до оцінки поточного стану та прогнозування тенденцій розвитку основних форм МЕВ.

Вивчення дисципліни МЕВ та світове господарство забезпечує формування таких компетентностей

Загальних:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- здатність до пошуку, оброблення а аналізу інформації з різних джерел.
- здатність приймати обґрунтовані рішення.

Результати навчання – в результаті вивчення курсу студенти можуть оперувати базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання.

Структура курсу

Модуль 1. Міжнародні економічні відносин у системі світового господарства і проблеми їх розвитку.

Лекції:

Тема 1. Предмет, значення і завдання курсу «Міжнародні економічні відносини та світове господарство».

Тема 2. Світове господарство (СГ) та особливості його розвитку. Типологія країн світу і роль окремих їх угруповань у СГ і МЕВ.

Тема 3. МЕВ у системі світового господарства та середовище МЕВ.

Тема 4. Міжнародна торгівля як головна форма МЕВ та її регулювання.

Тема 5. МЕВ у сфері послуг.

Практичні заняття:

Тема 1. Показники розвитку МЕВ. МПП, як об'єктивна основа МЕВ. Показники участі країн у МПП.

Тема 2. Міжнародна торгівля товарами та послугами. Показники міжнародної торгівлі.

Тема 3. Форми і методи міжнародної торгівлі.

Тема 4. Регулювання міжнародної торгівлі. Оцінка ефективності застосування тарифних та нетарифних методів регулювання.

Семінарські заняття:

Тема 1. Еволюційний розвиток світового господарства та МЕВ.

Тема 2. МЕН у системі світового господарства і проблеми їх розвитку. Роль окремих країн у розвитку МЕН.

Тема 3. Міжнародна торгівля товарами та послугами, основні тенденції розвитку та регулювання. Передумови й особливості участі України в міжнародній торгівлі.

Змістовий модуль 2. Міжнародний рух факторів виробництва, валютно-фінансові та інституціональні засади розвитку МЕН в умовах міжнародної економічної інтеграції та глобалізації.

Лекції:

Тема 6. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво.

Тема 7. Міжнародна міграція робочої сили.

Тема 8. Міжнародні науково-технічні відносини.

Тема 9. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини.

Тема 10. Міжнародні кредитні відносини.

Тема 11. Міжнародні фінансові організації. Міжнародна координація валютних відносин. Регіональні організації з регулювання валютних відносин.

Тема 12. Міжнародна економічна інтеграція (МЕІ).

Тема 13. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні МЕН.

Тема 14. Місце України у міжнародних економічних відносинах.

Практичні заняття:

Тема 5. Міжнародний рух капіталу. Оцінка ефективності міжнародної інвестиційної діяльності.

Тема 6. Міжнародний рух робочої сили та міжнародні науково-технічні відносини.

Тема 7. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини.

Семінарські заняття:

Тема 4. Сучасні тенденції розвитку міжнародної інвестиційної діяльності та міжнародного виробничого співробітництва. Місце та потенціал України.

Тема 5. Сучасні проблеми міжнародної міграції робочої сили.

Тема 6. Сучасні тенденції міжнародного науково-технічного обміну.

Тема 7. Сучасні міжнародні валютно-фінансові відносини.

Тема 8. Міжнародні інтеграційні процеси в різних частинах світу, особливості та перспективи розвитку.

Тема 9. Роль міжнародних економічних організацій у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні МЕН.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 30% семестрової оцінки, модуль 2 – 30% семестрової оцінки, екзамен – 40% семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL.: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленка. URL.: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ ім. П. Василенка. URL.: <http://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL.: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Офіційний сайт Державної служби статистики України www.ukrstat.gov.ua

Офіційний сайт Національного банку України www.bank.gov.ua

Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства

України www.me.gov.ua

Офіційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку www.oecd.org

Офіційний сайт Світової організації торгівлі www.wto.org

Офіційний сайт Світового банку <https://worldbank.org>

Офіційний сайт ООН <https://www.un.org>

Сайт Державної міграційної служби <https://dmsu.gov.ua/>

Сайт Митної служби України <http://www.customs.gov.ua/>